HÖGSKOLAN
I GÄVLE
Institutionen för ekonomi

Titel: *Hur kommer avskaffandet av revisionsplikten påverka studenternas inställning till redovisningsyrket?*

Författare: *Daniel Nokrach, Maikel Yakoub*

Kurspoäng: *15 högskolepoäng*

Kursnivå: *Kandidatkurs (C-nivå)*

Examensarbete

i ämnet företagsekonomi

Förord

Vi vill här ta tillfället i akt och tacka de som gjort det möjligt för oss att fullfölja denna avhandling. Ett stort tack till Studierektorn Lena Rönnberg och Lena Hiort af Ornäs vid institutionen för handelsätt i Uppsala Universitet, utan er hjälp skulle vi fått det svårt att fullgöra vår studie.

Vi vill även tack de elever vid lärosätena som vi tagit med i vår fallstudie. Avslutningsvis vill vi tacka vår handledare Tomas Källquist som hjälpt oss med vår uppsats genom stöd och vägledning.

Gävle februari 2009

Daniel Nokrach Maikel Yakoub

ABSTRAKT

Titel:	Hur kommer avskaffandet av revisionsplikten påverka studenternas inställning till redovisningsyrket?
Nivå:	C-uppsats i ämnet företagsekonomi
Författare:	Daniel Nokrach Maikel Yakoub
Handledare:	Tomas Källquist
Datum:	2008-12-10
Syfte:	Studien handlar om hur avskaffandet kommer att påverka studenternas inställning till revisionsyrket. Anledningen till att vi valt att sätta studenternas inställning i fokus är för att vi anser att den gruppen inte tillräckligt uppmärksammats i samband med diskussionen kring effekterna av slopandet av revisionsplikten .
Metod:	Studien grundar sig på en kvantitativ angreppsätt där vi enbart riktat oss mot studenterna som läser andra, tredje och fjärde året och valt att läsa ekonomi med inriktning redovisning. Vi anser att dessa studenter tillför en mer rättvisande bild på inställningen av avskaffandet av revisionsplikten. Vår fallstudie gjorde vi i närbelägna lärosäten kring mellersta Sverige. Vi har valt att presentera vår data med hjälp av diagram och löpande text för att bidra med en ökad förståelse kring utfallen.
Resultat & slutsats:	Efter att ha analyserat empirin vi fått fram visade det sig att en stor majoritet av studenternas inställning till revisoryrket inte förändrats, att de är minst lika intresserade eller mer intresserade av att bli kvalificerade revisorer.
Förslag till fortsattforskning:	Vilka effekterna blev det i och med avskaffandet? En jämförelse kring vad forskningen ansåg innan avskaffandet och hur det såg ut efter.
Uppsatsens bidrag:	Denna studie bidrar till information som kan vara till nytta för revisionsbyråer som kan dra nytta av hur de bör marknadsföra sig gentemot studenterna nu när det får vetskap om hur studenternas förhållning till yrket kommer att förändras.
Nyckelord:	Revisionsplikten, Auktoriserad och godkänd revisor, Redovisning, Aktiebolag, Studenter

ABSTRACT

Title:	How will the abolition of the accountability influence student's attitudes towards the accounting profession?
Level:	Bachelor Degree in Business Administration
Author:	Daniel Nokrach Maikel Yakoub
Supervisor:	Tomas Källquist
Date:	2008-12-30
Aim:	The study is about how the removal will affect the students attitude towards the accounting profession. The reason we chose to bring the students attitude in focus is because we believe that the group was not sufficiently highlighted in the context of the discussion on the impact of the abolition of the accountability.
Method:	The study is based on a quantitative approach, where we only directed against students who read the second, third and fourth year and chose to read economics with a focus accounting. We believe that these students will provide a more accurate picture of the attitude of the abolition of the accountability. Our case study we did in nearby educational institutions around the middle of Sweden. We have chosen to present our data using graphs and text to contribute to an increased understanding of the outcomes.
Result & Conclusions:	After analyzing our case study we got it appeared that a large majority of the students attitude towards the audit profession has not changed, that they are at least as interested or more interested in becoming qualified auditors.
Suggestions for future research:	What impact, it became, with the abolition? A comparison of what the research found before the abolition and how it looked after.
Contribution of the thesis:	This study contributes to information that may be useful for accounting firms that can benefit from how they should market themselves against the students.
Key words:	Accountability, authorized and approved accountant, accounting limited company, students.

Innehållsförteckning

Förord **2**

Abstrakt **3**
Abstract **4**

1. Inledning **6**
1.1 Bakgrund 6
1.2 Syfte/frågeställning 6
1.3 Avgränsningar 7
1.5 Förklaringar 7
1.6 Disposition 7

2. Metod **9**
2,1 Vårt förfarande 9
2.2 Kvantitativt tillvägagångssätt 10
2.3 Deduktivt och induktivt tillvägagångssätt 11
2.4 Val av teori 13
2.5 Val av respondenter 13
2.6 Kritik mot valt tillvägagångssätt och insamlingsmetod 14

3. Teori **15**
3.1 Revisionen och revisorn 15
3.1.1 Revisionen och revisorns uppkomst i Sverige 15
3.1.2 Revisionsplikten och vad den innebär 16
3.1.3 revisorsutbildningen 17
3.2 Avskaffandet **18**
3.2.1 Revisionen efter avskaffandet 18
3.2.2 Varför den avskaffas 19
3.2.3 Vad leder avskaffningen till 19
3.2.4 Argument angående slopandet av revisionsplikten 20
3.3 Från ett beteendevetenskapligt synsätt **22**
3.3.1 Knapphetsprincipen 22
3.3.2 Intryck utifrån 22
3.3.3 Motivation 23
3.3.4 Teorisammanfattning 24

4. Empiri **26**

5. analys och slutsats **36**
5.1 Från ämnesteoretiska premisser 36
5.2 Från beteendevetenskapliga premisser 37
5.3 Övrig analys och slutsats 40
5.4 Förslag till fortsatta studier 40

6. källförteckning **41**
7. Bilaga 1- Enkätformulär **42**

1. Inledning

I detta kapitel kommer vi föra in läsaren i en kort introduktion kring varför vi valt att göra denna studie och vilken syfte/frågeställning vi utgått ifrån. Avslutningsvis kommer vi även visa arbetets upplägg med en kort beskrivning om vad varje kapitel kommer att handla om.

1.1 Bakgrund

EU har satt ett mål om att minska de administrativa bördorna för Europas företag med 25 procent fram till år 2012 i hopp om att göra företagen i Europa mer konkurrenskraftiga och stimulera den europeiska ekonomin. Kommissionen har särskilt betonat att medlemsländernas företag skall gagnas av förenklade regler kring redovisning och revision. Den svenska regeringen har dock betonat att man inte vill vänta fram till år 2012 utan hoppas att man når målet redan under 2010.
På senare år har också debatten om revisionsplikten blossat upp, och många menar att de samhälliga nyttorna med revisionsplikt för mindre aktiebolagen inte väger upp mot de samhälliga kostnaderna. Regeringen satte år 2006 igång en utredning om ett möjligt avskaffande av revisionsplikten för mindre aktiebolag. Utredningen med f.d. justitierådet Bo Svensson som särskilt utredare kom fram till förslag som innebär att hela 96 % av dagens aktiebolag slipper revisionsplikten.

1.2 Syfte/frågeställning

Om efterfrågan på revisorer minskar i och med avskaffandet av revisionen så kommer de nyutexaminerade studenterna med redovisningsinriktning att få det svårt att konkurrera med redan erfarna revisorer, samtidigt som det blir väldigt svårt för dem att starta eget och tillhandahålla redovisningstjänster då praktisk erfarenhet saknas. Detta kom vi på gör dem extra utsatta för de olika följder som avskaffandet kan betyda för yrkeskåren.
Av denna anledning har vi valt att utföra denna studie med avsikten att ta reda på hur studenterna känner inför ett avskaffande och om deras inställning till revisoryrket påverkats sedan debatten tog fart.

Med vår uppsats vill vi lägga studenterna i fokus och ta reda på hur avskaffandet av revisionsplikten kommer påverka dem. Nedan presenteras vår huvudfråga .

- Hur kommer avskaffandet av revisionsplikten påverka studenternas inställning till redovisningsyrket?

Med syftet att försöka svara på vår huvudfråga på ett trovärdigt och tillfredställande sätt har vi valt att utgå från flera synsätt. Vi finner att flera fackkunskapsområden kan appliceras i vår

studie där varje område för oss närmare och djupare in i förståelsen om hur förändringen kommer att påverka studenternas inställning. Av den anledningen har vi valt att ta oss an både ett ämnesteoretiskt synsätt där vi tar upp hur olika experter och tidigare forskning kommit fram, samt ett beteendevetenskapligt synsätt där vi försöker hitta svar om hur studenternas beteendemässiga agerande kan komma att påverkas framöver vid ett avskaffande av revisionsplikten. Huvudmålet med det beteendevetenskapliga synsättet är att hitta svar utifrån främst socialpsykologiska teorier som kan förutsäga framtida beslutstaganden för studenterna och som kan bidra till att svara på vår problemfråga. Ett annat mindre syfte har varit att hitta anledningen till att studenternas, för vår del, oväntade svar i vår enkättundersökning.

1.3 Avgränsningar

I och med begränsat med tid och resurser har vi valt att begränsa oss till närliggande lärosäten förutom Högskolan i Gävle har vi valt att göra undersökningar i Handelshögskolan i Stockholm, Södertörns högskola, Stockholms universitet och Uppsala universitet.

1.5 Förklaringar

Vi vill här ta upp några förkortningar som vi använder i vår uppsats.

Avskaffandet = avskaffandet av revisionsplikten.

Kvalificerad revisor = auktoriserad eller godkänd revisor

Redovisningsyrket, revisorsyrket, revisionsyrket = de auktoriserade och godkända revisorernas yrke inom redovisning.

Beteendevetenskap = en samlad beteckning för de vetenskaper som sysslar med att iaktta och vetenskapligt studera människans och djurens beteende från olika perspektiv.[1]

Socialpsykologi = en blandning av psykologi och sociologi.[2]

1.6 Disposition

Studiens utformning kommer att se ut enligt följande:

Kapitel 1 Inledning; Läsaren får en inblick i vår studie med en inledning, syfte/frågeställningar och hur vi valt att begränsa studien.

[1] http://sv.wikipedia.org/wiki/Beteendevetenskap 2009-02-02
[2] http://www.psy.umu.se/forskning/popularvetenskap/popsocial/ 2009-02-02

Kapitel 2 Metod; Vi tar upp vilka forskningsmetoder vi använt oss utav samt även varför vi valt att använda det som vårt tillvägagångssätt.

Kapitel 3 Teori; Vi presenterar redan befintligt material kring ämnet och våra frågeställningar. Teorin berör revision, avskaffandet av revisionsplikten samt teorier inom beteendevetenskapen som kan kopplas till våra frågeställningar och problem.

Kapitel 4 Empiri; I det här kapitlet presenteras de data vi fått in från vår undersökning och presenteras i olika former av diagram med löpande text för att underlätta förståelsen för diagrammen.

Kapitel 5 Analys/slutsats; Här ställer vi teorin mot vår empiri dvs. hur det ser ut i verkligheten mot litteraturen för att finna likheter och olikheter och komma fram till nya slutsatser.

Kapitel 6 Källförteckning; Vår uppsats avslutas med att vi här utförligt visar de källor vi använt oss utav vid framställandet av vår uppsats

2. Metod

I det här kapitlet kommer vi ta upp hur vi gått tillväga samt vilken metod vi har använt oss utav. Vi kommer även presentera vår val av teori och respondenter samt vår metodkritik.

2.1 Vårt förfarande

Vårt övergripande syfte med uppsatsen är att bidra till den vetenskapliga påbyggnaden vad gäller följderna av ett avskaffande av revisionsplikten. För att hitta svaret på vad vårt syfte med uppsatsen är för något, var vi först tvungna att funder kring varför man forskar i huvudtaget. Vi kom fram till att vår uppsats precis som all forskning måste på något vis bidra till och föra fram vetenskapen inom undersöknings området. Ett mer specifikt syfte med vår uppsats kan man säga är att hjälpa redovisningsbyråer med information om vilka förändringar avskaffandet av revisionsplikten kommer att leda till för den framtida rekryteringen av anställda. För högskolor och universitet ville vi visa hur efterfrågan på deras utbildningar inom redovisning kan komma att påverkas av avskaffandet av revisionsplikten. För att vår undersökning verkligen skulle komma att bistå dessa institutioner var vi tvungna att använda oss av en tankemetod där vi la oss i deras ställe, och frågade oss vad vill vi veta? vad är viktigt för oss att veta?

När vi väl hade valt vårt ämne att studera var det dags att läsa så mycket som möjligt om det innan vi spikade våra problemfrågor. Syftet var att bli så insatta i ämnet som möjligt med motivet att det skulle förenkla skrivandet av uppsatsen och det påföljande arbetet med den. Teoridelen kan man säga representerar all den information vi läste och tog till oss under dessa dagar.

Nästa fas var att börja skriva teorin och göra klart enkätfrågorna som ska ligga som grund till vår empiri. Väl klara med enkäten var vi tvungna att snabbt börja med vår enkättundersökning på grund av tidsbrist, vi tog tåget till Stockholm och åkte runt till de olika högskolorna och universiteten under två dagar och lät studenter svara på vår enkät. Förfarandet var här att stiga in i klassrummet innan läraren började sin föreläsning och frågade om någon ville ställe upp och vara med på vår undersökning. En vecka senare åkte vi till Uppsala där ekonomistudenterna verkade som bortblåsta, under en halvdag hittade vi ingen som kunde kvalificera som respondent. Så vi tog kontakt med studierektorn vid institutionen för handelrätt i Uppsala Universitet och bad henne att dela ut vår enkät under en föreläsning för redovisningsstudenter, vilket hon gick med på.

Någonstans här dök idén om att även ta in olika teorier inom beteendevetenskapen i vår uppsats med syftet att se situationen utifrån andra perspektiv och verkligen komma djupare in i förståelsen om hur förändringen kommer att påverka studenternas inställning. Vi anser att viktiga principer inom beteendevetenskapen kan vara till stor betydelse för vår uppsats då

man genom beteendevetenskaplig forskning gjort studier om hur individer beter sig vid förändringar.

En del av motivet med detta delkapitel var också att vi ville undersöka om beteendevetenskapen kunde ge svar på varför informationen vi fick fram från enkättundersökningen såg ut som den gjorde. I och med insamlandet av vår data började vi få en bild av att studenter i själva verket inte bekymrade sig såpass mycket av vad avskaffandet av revisionsplikten skulle få för konsekvenser för redovisningsbranschen. Vi tyckte att det här var något intressant att spinna vidare på och försöka förklara varför det är på det här sättet och vad som kan ligga bakom denna inställning. Det var nu delkapitlet ”Från ett beteendevetenskapligt synsätt” i teoriavsnittet kom till.

I vår teoridel använde vi oss av metoden att dela upp den en aning så att de beteendevetenskapliga teorierna hamnade i ett eget delkapitel. Tanken var att läsaren skulle få det enklare att ta till sig och kunna jämföra de olika teoriavsnitten med varandra och med analysen.

När vi väl hade fått tillbaks alla våra enkäter var det dags att analysera dem och börja med uppsatsens analysdel. Syftet till analysdelen är att jämföra teorin och empirin mot varandra och på så vis hitta likheter och skillnader och komma fram till ny information som kommer bidra till den vetenskapliga påbyggnaden inom ämnet. Därför föredrog vi att inte dela in analysen i allt för betecknande empiri och teori -delar med egna rubriker, utan vi tyckte att möjligheten till jämförelse skulle gagnas mer om vi var mer flytiga mellan dessa två informationskällor, vilket också gav oss möjligheten att jämföra mellan dessa två källor fråga för fråga på ett enkelt och mer övertygande vis.

Vi ville även att analysen skulle följa den delning vi har i teorin mellan de beteendevetenskapliga teorierna och den teori som behandlar ämnet redovisning och revision. Vi tror att detta underlättar för läsaren att ta till sig informationen samtidigt som det ger en större möjlighet att jämföra dessa olika vetenskapliga områden mot varandra.

2.2 Kvantitativ tillvägagångssätt

I en kvantitativ studie arbetar man med numeriska uppgifter för att framföra en enhetlig bild. Därför anser vi att för att få en bra enhetlig bild på studenternas inställning till slopandet av revisionsplikten vore det en bra grund om uppsatsen hade en kvantitativ uppbyggnad.

Vi ansåg också ganska snabbt att ett kvantitativt tillvägagångssätt skulle passa bättre till de problemfrågor vi ställt upp av flera anledningar. För det första är revisionspliktens avskaffande ett hett ämne för tillfället och användningen av en kvalitativ metod skulle bara presentera ett fåtals individers åsikter istället för att ge en övergripande bild om revisionsstudenternas inställning. För det andra kände vi att det var viktigt för oss att vår uppsats skulle komma till användning, vårt mål är att högskolor och redovisningsbyråer ska

kunna använda vår uppsats för att få en större förståelse om möjliga förändringar i efterfrågan för redovisningsprogram och redovisningskurser på högskolor och universitet samt en större förståelse om hur det är bäst för en redovisningsbyrå att inrikta sig till redovisningsstudenter och vilka erbjudanden som kan infinna sig mest lukrativa.

Ett kvantitativt tillvägagångssätt skulle också ge möjlighet för undersökningen att vara representativ på ett geografiskt sätt för större delen av Sverige vilket vi uppfattade som viktigt för de institutioner som vi ville skulle dra nytta av vår undersökning. Av just den anledningen valde vi alltså sprida vår undersökning till flera högskolor och universitet i landet. Vi valde att göra vår undersökning på lärosätena Högskolan i Gävle, Södertörns högskola, Stockholm universitet, Uppsala universitet samt Handelshögskolan i Stockholm genom att låta cirka hundra studenter svara på vår enkät.

Eriksson m.fl. (2006) nämner att statistiska arbetet innebär att man samlar in ett antal sifferuppgifter. Eftersom det är svårt att snabbt få en överblick över hundratals siffervärden, försöker man sammanfatta väsentlig information.[3] Innan vi tolkade våra resultat för att kunna få en grund till våra slutsatser gjorde vi i regel med det kvantitativa tillvägagångssättet, att göra sammanställning. Till vår nytta för att förenkla för läsaren och oss själva använde vi oss utav diagram och tabeller vilket vi även i vissa hänseenden hänförde med förklaringar. Nedan illustrerar figuren studiens egenskaper.

Data	Syfte	Exempel	Insamling	Redovisning	Analys
Siffror	Bestämda egenskaper	Studenter som studerar redovisning	Enkät	Diagram och tabeller	Inställning till slopandet av revisionsplikten

Figur: Metod 1

2.3 Deduktivt och induktivt tillvägagångssätt

Det finns två generella tillvägagångssätt att få fram kunskap, deduktivt metod respektive induktiv metod. I det deduktiva tillvägagångssättet tar man sin utgångspunkt i befintliga teorier. Avsikten är här att testa teorin för att åstadkomma en förstärkning, omkullkastning, tillämpning eller en utveckling och förfining av den befintliga teorin. Syftet är att förklara eller förutsäga verkligheten men metoden kan också användas för att ta fram konkreta lösningar.[4]
I det induktiva tillvägagångssättet tar man sin utgångspunkt utifrån empirin. Avsikten är här att bygga upp ny kunskap. Den induktiva metoden används många gånger för att ta reda på varför normgivande teorier inte varit framgångsrika.[5]

[3] Eriksson m.fl. s 28
[4] Kristina Artsberg, *Redovisningsteori – policy och – praxis*, s 30-35
[5] Ibid

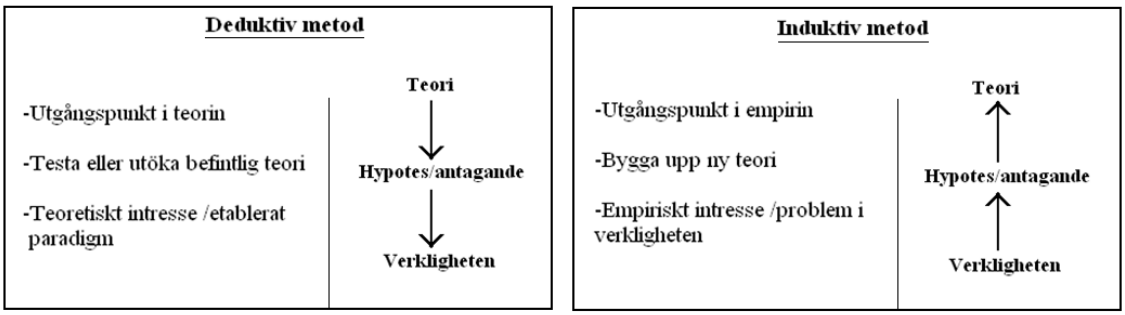

Figur: Metod 2

Man brukar även dela in en studie i huruvida den är normativ eller deskriptiv. En normativ studie talar om vad något **bör** vara, medans en deskriptiv studie talar om hur något **är**. De normativa studierna används mestadels för att få fram policyn och normer. Medan de deskriptiva är vanligast inom samhällsvetenskaplig forskning.[6]

Vårt tillvägagångssätt för denna studie, vill vi påstå, sträckte sig över flera av de ovanstående nämnda metoderna. Vi använde oss till en början av en deduktiv metod, detta helt naturligt på grund av att det redan fanns så mycket teori om avskaffandet av revisionsplikten. Vi kände att det bästa var att bygga på den kunskap som redan existerade istället för att skapa den på nytt. Det mesta av denna existerande teori poängterade att avskaffandet, i alla fall på kortsikt, skulle nästan bara föra med sig negativa aspekter för revisorskåren och därmed även redovisningsstudenterna.

Vi upptäckte dock relativt snabbt att redovisningsstudenterna åsikter och hoppfullhet inför framtiden för yrket vid många tillfällen inte stämde med den redan befintliga teorin. Detta fick oss att börja utgå mer från empirin och därmed använda oss av induktiv metod.

Man kan därför säga att vi började med ett deduktivt tillvägagångssätt och med en normativ utgångspunkt för att sedan mer och mer gå över till ett induktivt tillvägagångssätt och en deskriptiv studie. Detta illustreras av figuren nedan.

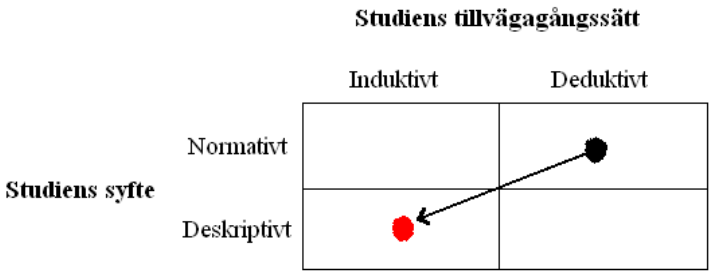

Figur: Metod 3

[6] Ibid

2.4 Val av teori

För att ge läsaren en djupare innebörd av vad avskaffandet av revisionsplikten kan betyda för samhället kände vi att vi var tvungna att gå tillbaka till revisionens början.

Vår teoriinhämtning om hur dagens revision uppstod har framförallt skett ifrån olika redovisningsböcker.
Att hitta generell teori om avskaffandet av revisionsplikten har i vårt fall inte heller varit alltför avlägsen i och med att en rad studier om dessa områden redan gjorts samt att avskaffandet av revisionsplikten varit hett debatterad sedan regeringen beslutade att se över hur avskaffandet skulle kunna gå till. Studier och diskussioner kring vad avskaffandet av revisionsplikten kommer att ha för inverkan på företagens och näringslivet är välutredd, detta är också en anledning till att vi valt att lägga grunden för vår studie på hur studenterna kommer att påverkas och redan påverkats.

I och med att vi inte hittat tidigare studier som berör ämnet utifrån denna synvinkel, var det ändå en bedrift att hitta den inriktade teori vi ibland behövde för att komma djupt in i vår fokusering inom ämnet. Här var delbetänkandet, SOU 2008:2, från regeringens tillsatta utredning av särskilt stor vikt. Men även olika redovisningsböcker och artiklar från både Balans och andra tidskrifter.

Att beröra ämnet beteendevetenskap i teoriavsnittet ansåg vi förhoppningsvis ge läsaren också ett alternativt synsätt från det vi hade fått fram via vår enkätundersökning. Vi fann ganska snart att vårt arbete endast blev berikat och att vi angrep våra problemfrågor från olika håll vilket borde leda oss närmare hur verkligheten ter sig.

Informationen i teoriavsnittet är hämtat ur facklitteraturer från olika bibliotek mestadels från biblioteket som finns vid Högskolan i Gävle, men också biblioteket vid Stockholms Universitet och deras databaser. Vi har i vissa fall även använt oss av internet som informationskälla, här har regeringens hemsida, www.regeringen.se, kommit till stor nytta.

2.5 Val av respondenter

Till vår fallstudie har vi valt att vända oss till ekonomistudenter med redovisning som fördjupningsämne. Studenterna har även kategoriserats utifrån vilken årskurs de befinner sig i, där de som haft ett år till kandidatexamen respektive två år till magisterexamen varit de som vi ansett vara intressanta och därmed har vi försökt rikta oss till dessa studenter. Anledningen till detta urval är att vi anser att studenter med kort tid till examen borde i högre grad funderat kring hur avskaffandet av revisionsplikten kommer att påverka dem. Vi tror också att dessa studenter har en större kunskap om revisionsplikten och vad den innebär.

2.6 Kritik mot valt tillvägagångssätt och insamlingsmetod

Vid utformandet av vår enkät hade vi inte riktigt gjort klart vår teoridel. Detta kom att ge oväntade konsekvenser för vår studie. Vi kände ofta att detta ledde till att enkätundersökningen inte representerade hela vår teori eftersom frågorna inte var riktigt anpassade för ett beteendevetenskapligt synsätt, och vi var ofta rädda för att vi inte skulle lyckas få en röd linje genom hela arbetet på grund av detta. Tyvärr gav oss inte tidsbristen heller någon möjlighet att göra om vår enkättundersökning.

Vi inser nu även att vi borde ha provat vår enkät på en mindre grupp trots den tidsbrist vi hade, då nödvändiga korrikeringar allt för ofta uppstår i enkätundersökningar.

Eftersom vår undersökning bygger på en s.k. ”enkät till besökare”; som innebär att man delar ut enkäten till personer som självmant söker sig till en viss plats/lokal.[7] Så är det av stor vikt att man då har god tid på sig, vi kom på att det inte är alltid man har rätt i sina antaganden om vart och under vilken tidpunkt man finner sina respondenter.

[7] Höst m.fl. s 85

3. Teori

I det här kapitlet kommer vi ta med den teori som vi anser relevant som grund för vår uppsats. Vi kommer till en början berätta om revisionens bakgrund samt revisionspliktens innebörd för att till slut följa upp med teori som berör beteendevetenskapliga områden.

3.1 Revisionen och revisorn

3.1.1 Revisionen och revisorns uppkomst i Sverige

Redan på 1600-talets Sverige skedde revisionsinsatser i både det privata och statliga näringslivet. Den äldsta kända privata revisionsberättelsen i Sverige är från 1652 då Tjärhandelskompaniet gav sex personer till uppgift att granska företagets förvaltning.

Så småningom skedde en utveckling av maktförhållandet i företagen mellan ledningen och andra intressenter att det blev alltmer meningsfullt att låta någon med fristående ställning, så som dagens revisorer, att granska företagen.[8]

Den moderna revisorsrollens uppkomst kan dock ses mot bakgrund av bildandet av aktiebolag och självständiga myndigheter. Regler om revision infördes först i och med 1985 års lag om aktiebolag. Aktiebolagen beordrades då utse en granskningsman som skulle granska bolagens räkenskaper och styrelsens förvaltning.[9] Granskningsmännen fick i och med lagen en ständig tillgång till företagens böcker, räkenskaper och andra handlingar samt rätt att få begärda upplysningar om förvaltningen. Detta framgår tydligt av § 51 i 1895 års lag om aktiebolag som lyder:

”Revisor skall äga ständig tillgång till bolagets alla böcker, räkenskaper och andra handlingar; och må af honom begärd upplysning angående förvaltningen ej af styrelsen förvägras”

Några särskilda krav på granskningsmännens kompetens eller oberoende ställdes inte. Det var först år 1912 som Sverige fick sina första auktoriserade revisorer vid Stockholms handelskammare.[10]
De godkända granskningsmännen dykte upp först år 1930 från de olika handelskamrarna. Eftersom de bara fick utföra revisionsuppdrag som en bisyssla ställdes det inte lika hårda krav på dem som för de auktoriserade revisorerna. [11]

[8] Filip Cassel, Den reviderade revisorsrollen, s 88-89
[9] SOU 2008:32, s 71
[10] Filip Cassel, Den reviderade revisorsrollen, s 89-90
[11] SOU 2008:32, s 71

I förarbetena till 1944 års lag om aktiebolag uttalas det att revisorerna i första hand vara aktieägarnas förtroendemän och att revisionen skulle ske med beaktande av en aktieägarminoritet, bolagsborgenärer samt aktieköparnas och det allmännas intressen. Kravet på att ha minst en auktoriserad revisor var vid det här laget begränsat till bland annat de företag med ett aktiekapital på 2 miljoner kronor eller de bolag som var noterade på fondbörsen samt till de fall där det begärdes av aktie ägare med minst en tiondel av aktiekapitalet.[12]

Skyldigheten att ha minst en kvalificerad revisor ändrades i 1975 års aktielag till att omfatta alla aktiebolag som hade ett bundet eget kapital som översteg 1 miljon kronor och till de fall där det begärdes av ägarna till en tiondel av aktiekapitalet. Redan vid denna tid diskuterades huruvida inte skyldigheten av revision för alla aktiebolag var att föredra. Man kom fram till att ett sådant krav skulle innebära en onödig kostnad för företagen då revisionen kunde ske tillfredställande utan kvalificerade revisorers hjälp samt att det inte fanns tillräckligt med kvalificerade revisorer som skulle täcka behovet vi en sådan lagändring. Begreppet ”godkänd revisor” ersatte också nu begreppet ”godkänd granskningsman.[13]

Efter flera års granskning och diskussion angående ekonomisk brottslighet främst i mindre aktiebolag och huruvida om det inte motverkades om alla aktiebolag omfattas av revisionsplikten, tillträdde en reform med start i början av år 1983 för nystartade aktiebolag och år 1988 för äldre aktiebolag med kravet på kvalificerad revision i alla aktiebolag. [14]

Sedan dess har diskussionen vad gäller revision och revisorer i stort sätt handlat om att på olika sätt försöka minska den ekonomiska brottsligheten genom att bl.a. stärka revisorernas roll, påpeka deras skyldighet att anmäla brott, samt deras oberoende. Detta har medfört att revisorernas skyldigheter har vidgats och tillsynen över dem har stärkts. [15]

3.1.2 Revisionsplikten och vad den innebär

I de företagsformer där ägarna har begränsat ansvar ställs särskilda krav på hur redovisningen av företagets resultat och ställning redovisas utåt. Detta framförallt för att ge trovärdighet åt företagets finansiella information, vilket är tänkt att revisionen ska göra. Revisionen brukar i ett större perspektiv ses som ett villkor för ett väl fungerande näringsliv och samhälle.[16]

Revisionsplikten innebär att företagen är skyldiga att ha en kvalificerad revisor, godkänd eller auktoriserad, som ska granska företagets räkenskaper och ledning. Revisionens utgångspunkt är att med en professionellt skeptisk inställning först sätta sig in i och förstå företaget och verksamheten, för att sedan granska den, och slutligen bedöma och uttala sig om företagets

[12] SOU 2008:32, s 71
[13] SOU 2008:32, s 72
[14] SOU 2008:32, s 73-74
[15] SOU 2008:32, s 74-77
[16] FAR 2004 s 14

årsredovisning, bokföring och förvaltning. Idag måste alla aktiebolag ha minst en kvalificerad revisor.[17]

Revisionen brukar delas in i två delar, revision av årsredovisning och bokföring samt förvaltningsrevision. I revisionen av årsredovisningen och bokföringen är det tänkt att revisionen ska kontrollera dessa räkenskaper för att säkerställa att de följer de lagar och de krav på god redovisningssed som finns. Förvaltningsrevisionen däremot har till uppgift att kontrollera om de krav som enligt vissa lagar ställs på styrelsen och VD:n är uppfyllda.[18]

3.1.3 Revisorsutbildningen

Enligt FAR:s förlag kan vem som helst kalla sig för revisor eftersom titeln inte är skyddad men däremot så är det straffbart att utge sig för att vara auktoriserad eller godkänd revisor om man i själva verket inte är det.[19] Det finns olika kategorier av revisorer som t ex internrevisorer och miljörevisorer. FAR nämner att det i vissa fall förekommer att redovisningskonsulter kallar sig för revisorer.[20] Enligt lag måste förutom alla aktiebolag även ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar, stiftelser och vissa andra företag, om de nått en viss storlek, ha en kvalificerad revisor.[21]

I förlaget, *Förening för auktoriserade revisorer*, nämns det att för att bli auktoriserad revisor krävs universitet eller högskoleutbildning på 160 poäng med ekonomisk inriktning inom vissa ämnesområden och minst fem års praktiskt utbildning. Utöver den praktiska utbildningen krävs dessutom högre revisorsexamen för auktorisation.[22]
För god kända revisorer är kravet något lägre då kravet är 120 poäng teoretisk med företagsekonomisk inriktning inom vissa ämnesområden. Likt för auktorisations krävs det även för godkända revisorer en praktikdel som är begränsat till tre år samt revisorsexamen.[23]

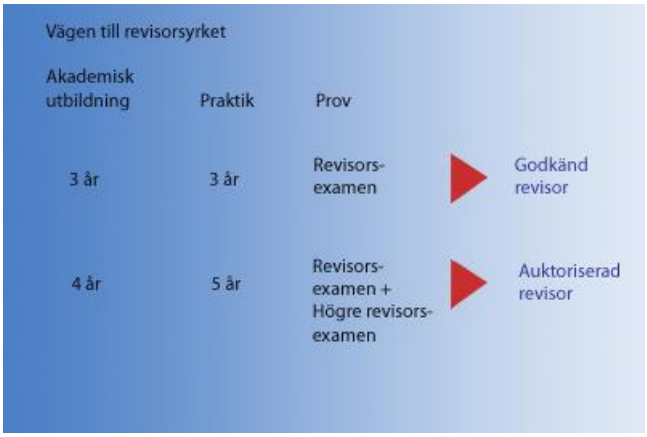

Figur: Utbildning 1 (från revisorsnämndens hemsida)[24]

[17] FAR 2004 s 13
[18] FAR 2004 s 17-19
[19] FAR förlag, *revision – en praktisk beskrivning*, 2006, s. 12
[20] Ibid
[21] Ibid
[22] Ibid
[23] Ibid, s. 13

3.2 Avskaffandet

Den 7 september 2006 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare för att bl.a. se över reglerna om revision för små företag. Utredaren gavs senare även uppgiften att föreslå de ändringar i regelverket som krävs för att ta bort revisionsplikten för de små företagen. Utredningen erhöll namnet ”Utredningen om revisorer och revision” och till särskilt utredare utseddes f.d. justitierådet Bo Svensson. Utredningen överlämnade i mars 2008 delbettänkandet ”Avskaffandet av revisionsplikten för små företag” (SOU 2008:23).[25]

3.2.1 Revisionen efter avskaffandet[26]

Utredningen om revisorer och revision, med före detta justitierådet Bo Svensson som utredare lämnade sitt delbetänkande ” Avskaffandet av revisionsplikten för små företag” (SOU 2008:23).
De förslag utredningen har kommit fram till vad gäller avskaffandet av revisionsplikten för små företag, är att endast de företag som uppfyller minst två av följande tre krav kommer att även fortsättningsvis omfattas av revisionsplikten.

- Mer än 83 miljoner kronor i omsättning
- Mer än 41,5 miljoner kronor i balansomslutning (tillgångar)
- Fler än 50 anställda

Följaktligen för att uppmuntra till frivillig revision föreslår utredningen även vissa åtgärder. Enligt ett pressmeddelande från Justitiedepartementet 3 april 2008 föreslår utredningen följande:

- *I dag är revisorn skyldig att granska styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Utredningen föreslår att förvaltningsrevisionen avskaffas.*

- *I dag är revisorn skyldig att granska hur revisionsklienten fullgjort sin skyldighet att betala skatt och om det förekommit brott i revisionsklientens verksamhet. I förekommande fall ska revisorn anmärka på eller anmäla missförhållanden. Utredningen föreslår att dessa bestämmelser upphävs.*

[24] http://www.revisorsnamnden.se/rn/om_rn/vagen_till_revisorsyrket.html (2008-09-08)
[25] SOU 2008:32. inledningen
[26] http://www.regeringen.se/sb/d/10450/a/102165 (2008-09-08)

- *I dag väljs en revisor för en period av fyra år. Utredningen föreslår att mandattiden kortas till ett år.*

- *I dag måste det finnas bestämmelser om revision i bolagsordningen. Utredningen föreslår att revisorn ska kunna väljas av bolagsstämma utan stöd i bolagsordningen och att de gamla bolagsordningsbestämmelserna om revision ska upphöra att gälla utan att bolagsstämman behöver fatta beslut om detta.*

Man föreslår att de nya bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli år 2010 och tillämpas för det räkenskapsår som börjar närmast efter den 30 juni år 2010. Utredningen hoppas på ett slutbetänkande i slutet av 2008.

3.2.2 Varför den avskaffas

Avskaffandet av revisionsplikten kan ses mot ett tryck från EU och dess mål att minska de administrativa bördorna för Europas företag med 25 procent fram till år 2012 i hopp om att göra företagen i Europa mer konkurrenskraftiga och stimulera den europiska ekonomin. Kommissionen har här särskilt betonat att medlemsländernas företag skulle gagnas av förenklade regler kring redovisning och revision. Den svenska regeringen har uttryckt att man inte vill vänta till 2012, utan vill genomföra den 25-procentiga kostnadsreduktionen redan år 2010.[27]

Då de svenska företagen idag har en mer kostnadskrävande redovisning och revision så befinner de sig i ett konkurrensmässigt underläge i förhållande till t.ex. företag i Storbritannien, Tyskland och Holland. Avskaffandet av revisionsplikten leder till att de svenska företagen kommer att bättre kunna möta den hårdnande konkurrensen från företag i utlandet. Enligt utredningen av Bo Svensson kommer företagens kostnadsbesparingar i och med avskaffandet att leda till väl belagda positiva effekter för företagen.[28]

3.2.3 Vad leder avskaffningen till

Om utredningsförslaget om avskaffandet av revisionsplikten för små företag går igenom kommer bara knappt 4 % av aktiebolagen i Sverige att ha revisionsplikt.[29] Förslaget beräknas leda till att företagens kostnader för revision minskar med 5.8 miljarder om året.[30] Och leda till att ca 310 000 aktiebolag slipper revisionsplikten. 240 000 av dessa är aktiva aktiebolag och 70 000 är inte aktiva. Den sammanlagda besparingen i och med avskaffandet av revisionskostnader för dessa företag tros uppgå till 5,8 miljarder kronor varje år. För de

[27] SOU 2008:32, S 14-15
[28] SOU 2008:32, s 13-18
[29] http://www.regeringen.se/sb/d/10450/a/102165 (2008-09-08)
[30] http://www.regeringen.se/sb/d/10450/a/102165 (2008-0908)

företag som bara slipper kostnaderna för förvaltningsrevisionen tros besparingarna uppgå till 300 miljoner kronor varje år.[31]

Utredningsförslaget tros påverka aktieägarnas insyn i de företag som slipper revisionsplikten endast marginellt. Detta eftersom de ofta aktivt deltar i företagens verksamhet som styrelseledamöter, verkställande direktörer eller anställda. Samtidigt kan investerare som vill skydda sig mot den förhöjda risk som kan förekomma i de företag som saknar revision, avstå att handla med dem eller kompensera sig genom t.ex. högre räntor, kortare kredittid eller krav på pant eller borgen. Man gör även bedömningen att förslaget om avskaffandet inte kommer att leda till någon märkbar ökad förändring av ekonomisk brottslighet eller skattefusk.[32]

Konsekvensen för revisorkåren förmodans det däremot bli värre, speciellt för de revisorer som jobbar på små revisionsbyråer i glesbygden. Man uppskattar i utredningen att ungefär 55 procent av de små aktiebolagen kommer att välja bort revisionen. Detta kommer att leda till ett överskott på i synnerhet auktoriserade revisorer under en del år fram tills balansen i revisionsmarknaden återställs. Man tror därför att revisorer kommer att bli tvungna att konkurrera med redovisningskonsulter, bokföringsbyråer och andra som tillhandahåller ekonomitjänster. Konkurrensen i ekonomitjänstebranschen kommer härmed att öka och revisorkåren på sikt minska.[33]

3.2.4 Argument angående slopandet av revisionsplikten

Det har förts många för och mot argument om slopandet av revisionsplikten, vi har valt att ta upp några som vi tycker är angelägna och bör tas upp.

För

- *Höga kostnader*, Bo Svensson uttrycker i Balans upplaga 2008 att kostnaderna för revisionen är för höga och att revisionsplikten bör avskaffas så snart som möjligt för så många företag som möjligt. De höga kostnaderna riktas främst till förvaltningsrevisionen som sägs kosta ca 10 procent av revisionsarvodet.[34]

- *Konkurrensskäl,* förvaltningsrevision t ex förekommer endast i Sverige och Finland, därför anser Bo Svensson att Sverige måste avstå från särsvenska lösningar för att kunna vara mer konkurrenskraftigt.[35] Genom att minska de administrativa kostnader hoppas man på att öka företagens konkurrenskraft inom EU.[36]

- *Regelverk,* Caroline Aggestam Pontopptidan säger att avskaffandet av revisionsplikten för mindre företag följer regelverket i EU:s fjärde bolagsdirektiv om årsbokslut men

[31] SOU 2008:32, s 23-24
[32] SOU 2008:32, s 24
[33] SOU 2008:32, s 25
[34] Balans nr 4/2008, *slopad revisionsplikt i 96 procent av aktiebolagen*, s. 18
[35] Ibid
[36] Balans nr 2/2007, *När revisionsplikten avskaffades i Danmark.* S 32

att det är upp till varje land själv att bestämma om de vill slopa revisionsplikten eller inte. Sverige är ett av två länder inom EU som har kvar revisionsplikten, många ifrågasätter då varför Sverige inte ska slopa revisionsplikten när så många redan gjort det.[37]

Emot

- *Ekobrott,* vilket var ett av grundskälen till att revisionsplikten infördes, man ville ta upp kampen mot ekonomiskt brottslighet.[38]

- *Kvalitetsminskning*, i en undersökning gjord av handelsdepartementet i England ansåg företagen att revision gav en ökad kvalitet i den finansiella informationen för företaget gentemot dess kreditgivare. Slopandet av revisionsplikten skulle därmed ge en mindre kvalitativ perspektiv av företaget utifrån kreditgivarnas sida.[39]

- *Utbildning*, Agneta Strandberg som är med i FAR SRS utbildningskommitté säger att avskaffandet av revisionsplikten inte kommer att påverka revisionsyrket så mycket om det bara är de allra minsta företagen som undantas, men att om det blir fler så kan det påverka yrkeskåren i form av att man då måste ”sadla” om sig till t ex rådgivare eller redovisningskonsult.[40]

[37] Ibid
[38] Balans nr 4/2008, *slopad revisionsplikt i 96 procent av aktiebolagen*, s. 18
[39] Ibid
[40] Balans nr 6-7/2007, *Problem med grunda kunskaper i redovisning*, s. 29

3.3 Från ett beteendevetenskapligt synsätt

Hittills har vi tagit upp undersökningar, faktakunskaper och teorier av information som har tagits fram för redovisningsbranschen, många gånger är det också branschen som har tagit fram informationen ifråga. Vi finner att flera fackkunskapsområden kan tillämpas i vår studie där varje område kan bidra med en del och ett nytt synsätt. Därför finner vi det nödvändigt att se situationen utifrån andra perspektiv för att verkligen komma djupare in i förståelsen om hur förändringen kommer att påverka studenternas inställning. Vi ska därför nu ta oss an ett beteendevetenskapligt synsätt och försöka hitta ett svar utifrån socialpsykologiska teorier. Det finns många teorier i området och därför har vi begränsat oss till tre teorier som kan förutsäga framtida beslutstaganden för studenterna.

3.3.1Knapphetsprincipen

Enligt beteendevetenskapen påverkar knapphet på saker och ting till att vi börjar värdera saken ifråga allt högre. Detta är ett välkänt fenomen som allt för ofta utnyttjas av företag i och med deras marknadsföring. Det är teorin om knapphetsprincipen som står bakom de ofta förekommande meningarna så som, ”begränsat upplaga”, ”begräsat antal” i reklam på TV och tidningar. I dessa fall är målet att övertyga kunden om varans knapphet och därigenom omedelbart öka varans värde.[41]

Enligt Robert Cialdini (2005) fungerar knapphetsprincipen av två skäl, för det första igenom att saker som det är svårt att få tag på oftast är mer värdefulla, kan en saks tillgänglighet användas som en mental genväg till att värdera kvalitén. För det andra går vi miste om friheter när saker blir mindre tillgängliga, enligt teorin om psykologiska motreaktioner reagerar vi på förlusten av friheter genom att vilja ha dem ännu mer än tidigare. [42]

Knapphetsprincipen fungerar som bäst under två gynnsamma förhållanden. När det förekommer konkurrens om den knappa varan kommer vi att påverkas ännu mer av knapphetsprincipen och därmed förstärks det värde vi sätter på saken ifråga. Det andra förhållandet är när tillgången på en vara nyligen har blivit begränsad, än när det har varit begränsat länge. Vi värdesätter alltså en sak mer om den nyligen har blivit begränsad.[43]

3.3.2 Intrycket utifrån

Vi påverkas ständigt av omgivningen och denna påverkan kan delas in i olika kategorier. Den kategori vi vill framhäva här är den som inom socialpsykologin går under benämningen ”lydnad”. Här handlar det om att den begäran man tillmötesgår sker i form av en order av en överordnad. Enligt en professor i psykologi vid namn Milgram och hans experiment har en

[41] Robert B Cialdini, Påverkan s 224-227
[42] Ibid s 251
[43] Ibid s 252

människa en djupt liggande pliktkänsla inför auktoriteter. Redan från barnsben lär vi oss att det är rätt att lyda auktoriteter såsom våra föräldrar, lärare, poliser etc. Det har alltid inneburit genuint praktiska fördelar för oss att anpassa oss efter påbud från auktoriteter, enligt Cialdini (2005) är information som kommer ifrån en erkänd auktoritet något som kan ge oss värdefulla genvägar till beslut om hur vi ska agera i olika situationer.[44]

Ett annat intryck utifrån som kan påverka studenternas inställning belyses fram av Rosenthal och Jacobsons studie, *Pygmalion in the classroom*, undersökningen lyfte fram hur självuppfyllda profetian fungerar. D.v.s. att personer sannolikt försöker uppfylla de förväntningar som individer i omgivningen riktar mot en. Betraktas vi av omgivningen som slöa inkompetenta och odugliga är det lätt att vi uppfyller dessa förväntningar. Vi gör och blir vad som förväntas av oss säger Bosse Angelöw (2000) m.fl.[45]

3.3.3 Motivationen

Motivation definieras som en inre process som påverkar en beteendes inriktning, styrka och uthållighet. Ett högt motiverat beteende är ofta energiskt, kraftfullt, känslomässig, målmedvetet och uthålligt. Forskare har länge intresserat sig för motivation och hur det exempelvis kan hjälpa till att förklara fenomen som variationer i prestation och inlärning. När motivationen är dålig blir prestationen av även väl inlärda beteenden dålig. En teori om motivation är *teorin om förväntning och värdering* som betonar den betydelse de mentala processerna har för motivation. Lars Karlsson (2007) säger att enligt denna teori bestäms inriktning och styrka hos ett målinriktat beteende dels av hur starka individens förväntningar är på att ett visst beteende ska leda till ett visst mål, dels av hur individen värderar det målet. Vidare påpekar Karlsson att starka förväntningar och högt värderat mål leder till hög motivation, svag förväntning och låg värderat mål leder till svag motivation o.s.v.[46]

	Högt värderat mål	Lågt värderat mål
Starka förväntningar	Stark motivation	Måttlig motivation
Svaga förväntningar	Måttlig motivation	Svag motivation

figur: Motivation 1

Forskare delar också in motivation i två motivationstyper, yttre och inre motivation. Yttre motivation beror på yttre belöningar som ofta består av materiel eller ekonomisk karaktär

[44] Robert B Cialdini, *Påverkan – teori och praktik s 199-206*
[45] Bosse Angelöw m.fl., *Introduktion till socialpsykologi s 156*
[46] Lars Karlsson, Psykologins Grunder s 343-346

medan inre motivation har att göra med den inre tillfredställelse, glädje, lust en människa känner när han gör beteendet ifråga.[47] Experiment har visat att yttre belöningar kan under vissa omständigheter underminera och till och med att minska motivation. Denna uppfattning kallas för *hypotesen om överrättfärdigande*. Avgörande blir här individens tolkning om varför han utför beteendet ifråga. Om han gör det av yttre belöningar mer än av den inre glädjen, kommer viljan att utföra beteendet att minska om den yttre belöningen upphör. Man blir omotiverat. Experimenten har därför visat att prestationer försämras när yttre belöningar upphör, under förutsättning att man inte hade en stark inre motivation från början.[48]

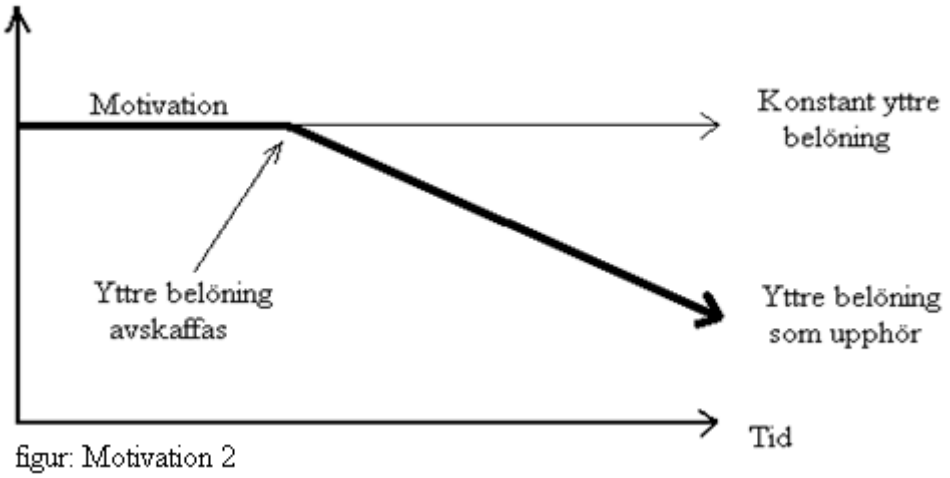

figur: Motivation 2

3.3.4 Teorisammanfattning

Vi har nu gått igenom våra tre delkapitel i teoriavsnittet. Det första delkapitlets syfte är att i första hand introducera läsaren till ämnet och underlätta för läsaren att ta till sig och förstå ämnet genom att ta upp sådant som är viktigt att veta inom ämnet men kanske inte nödvändigtvis är kärnan i det vår uppsats behandlar. Här kände vi bland annat att det var viktigt att ta upp och följa revisionen och revisorn genom tiderna så att läsaren får en bra inblick till hur dagens lagstiftning kom till och varför den kom till. Vi har även skrivit om revisionspliktens innebörd i syfte att ge grundinformation till de läsare som inte är så insatta i ämnet.

Det andra delkapitlet behandlar mer kärnan i vår uppsats genom att ta upp vad som redan gjorts och skrivits om ämnet för att ge läsaren en möjlighet att kunna jämföra den befintliga teorin mot vår empiri. Avsikten är att ge läsaren tillgång till specifik information angående just avskaffandet och vad experter och tidigare undersökningar har att säga om förslaget och dess påverkningar inom skilda områden. Mycket av teorin i detta delkapitel jämförs sedan med vår empiri under vårt analyskapitel.

[47] http://www.uppsatser.se/uppsats/8759d06db1/
[48] Lars Karlsson, Psykologins Grunder s 343-346

Det tredje teorikapitlet finns till för att ta upp den teori andra undersökningsmän och experter har tagit fram inom beteendevetenskapen som kan tänkas beröra och påverka vår undersökningsområde, så som respondenter. Tanken är att studenterna inställning till redovisningsyrket kan komma att påverkas av olika anledningar, dels på grund av de för och nackdelar som kommer till deras kännedom genom annan forskning i området, och dels av hur människor på ett psykologiskt plan beter sig när dem hamnar i olika situationer. På så sätt tror vi att vi kan komma närmare, eller i alla fall täcka upp en större del vetenskap, om hur studenternas inställning kommer att påverkas. Denna information jämförs sedan med svaren vi fått genom vår enkättundersökning under vår analysdel i syfte att se om beteendepsykologiska aspekter kan ha påverkat studenterna inställning till redovisningsyrket.

4. Empiri

I det här kapitlet kommer vi att sammanfatta de data vi fått fram av vår fallstudie. Resultaten från sammanställningen kommer att presenteras i diagram med löpande text för att underlätta förståelsen till vår data. I vår undersökning deltog sammanlagt 82 studenter varav 34 män och 48 kvinnor. Vi har valt att presentera vår empiri efter kön för att hitta möjliga skillnader. Insamling av data skedde i lärosätena Högskolan i Gävle, Stockholm universitet, Handelshögskolan i Stockholm, Uppsala universitet samt Södertörn Högskola. Empirimaterialet har riktat sig till studenter som valt ekonomiprogrammet med inriktning inom redovisning.

4.1 Visste du sedan tidigare vad revisionsplikten är för något eller vad det innebär?

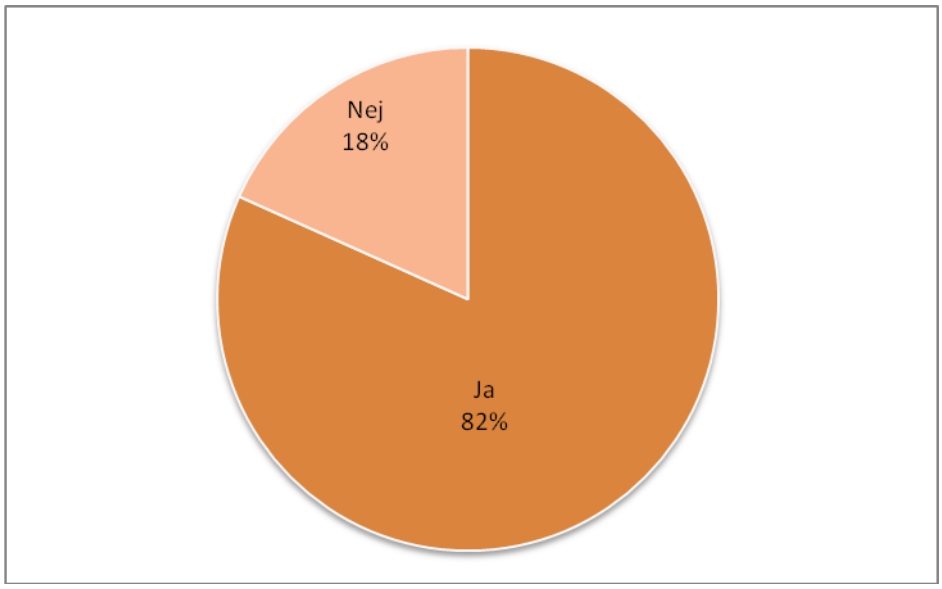

Figur 1 sammanställning av båda könens svar på frågan

Man:	**Ja, 27 st. (79 %)**	**Nej, 7 st. (21 %)**
Kvinna:	**Ja, 40 st. (83 %)**	**Nej, 8 st. (17 %)**

Med hjälp av diagrammet ser man att en klar majoritet visste eller hade en viss kännedom om vad revisionsplikten innebar. Procentsatserna under diagrammet anger hur stor andel av könet ifråga svarat på något av alternativen. Vi ställde den här frågan tidigt i enkäten för att ta reda på hur stor kännedom studenterna hade berörande revisionsplikten. Tanken med att ställa frågan i början är att studenternas svar inte skulle hinna ”färgas” av de övriga frågorna.

4.2 Om du utbildar dig inom redovisning, vad satsar du på att bli?

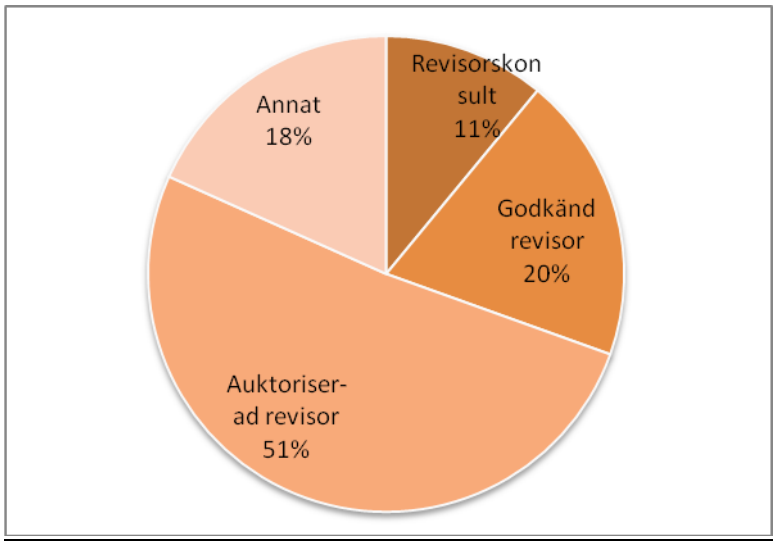

Figur 2 sammanställning av båda könens svar på frågan

Man:		**Kvinna:**	
Revisorskonsult:	**3 st.**	**Revisorskonsult:**	**6 st.**
Godkänd revisor:	**9 st.**	**Godkänd revisor:**	**7 st.**
Auktoriserad revisor:	**16 st.**	**Auktoriserad revisor:**	**26 st.**
Annat:	**6 st.**	**Annat:**	**9 st.**

Cirkeldiagrammet visar att en klar majoritet av de som valt redovisning som inriktning har som mål att bli auktoriserade revisorer. Och hela 71 % som vill bli antingen auktoriserade eller godkända revisorer. Värt att notera är att det i båda könen var det till antalet fler som ville studera till auktoriserade revisorer jämfört med de andra alternativen.

4.3 Vad tycker du om ett avskaffande av revisionsplikten?

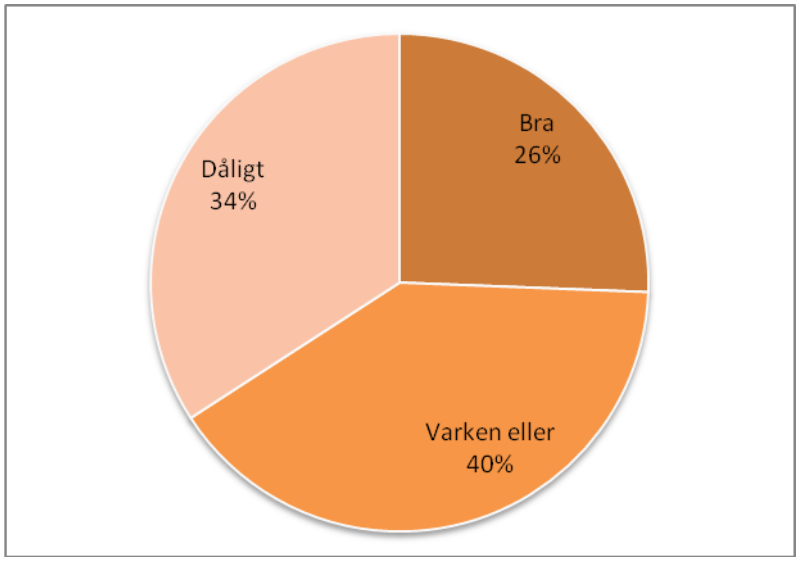

Figur 3 sammanställning av båda könens svar på frågan

<u>Man</u>: Dåligt: 13	**Varken eller: 11**	**Bra: 10**
<u>Kvinna</u>: Dåligt: 15	**Varken eller: 22**	**Bra: 11**

Noterbart är att nästan lika många som tycker att det är bra att revisionsplikten avskaffas tycker även att det är dåligt, och hela 40 % varken eller. Att så många svarat ”varken eller” tyder på att studenterna inte riktigt tror eller tycker att avskaffandet av revisionsplikten kommer att påverka dem nämnvärt i någon riktning.

4.4 Vad påverkar ditt val av arbetsplats mest?

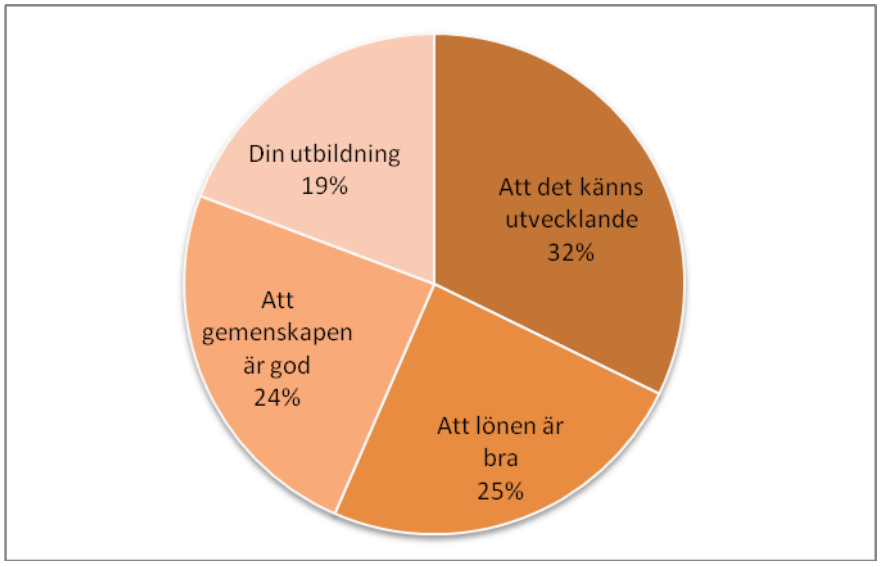

Figur 4 sammanställning av båda könens svar på frågan

Man:	**Kvinna:**
1: a - att den känns utvecklande	**1: a - Att det känns utvecklande**
2: a - att lönen är bra	**2: a - Att gemenskapen är god**
3: a - att gemenskapen är god	**3: a - Att lönen är bra**
4: a - allra sist var, ens utbildning	**4: a - Likt männen kommer ens utbildning sist**

Undersökningen visar här en viktig skillnad mellan hur kvinnorna och hur männen svarat. Vi ser att det enligt båda könen är ”att arbetsplatsen känns utvecklande” som är den viktigaste aspekten vid val av arbetsplats jämfört med de andra kategorierna. Som på andra plats har dock kvinnorna och männen svarat olika, här tyckte kvinnorna att gemenskapen på arbetsplatsen är viktig, medan männen tyckte att lönen spelar en större roll. Ännu en viktig iakttagelse här är att båda könen har svarat ”min utbildning” som den kategori som påverkar deras val av arbetsplats mest, som sist.

4.5 Hur kommer avskaffandet av revisionsplikten påverka din inställning till yrket?

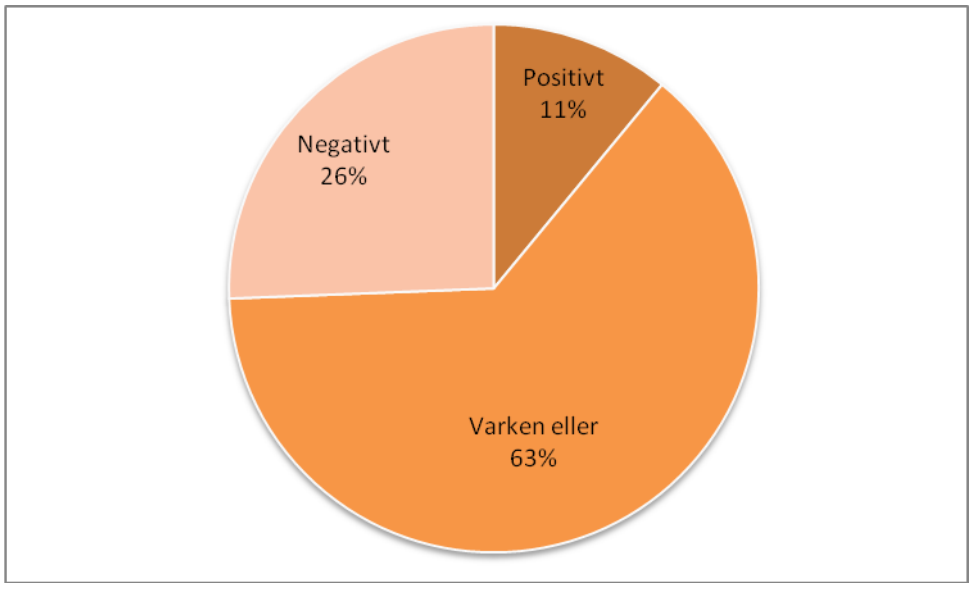

Figur 5 sammanställning av båda könens svar på frågan

<u>Man</u>: Positivt, 5 st.	**Varken eller, 18 st.**	**Negativt, 11 st.**
<u>Kvinna</u>: Positivt, 4 st.	**Varken eller, 34 st.**	**Negativt, 10 st.**

Resultaten från denna fråga visar att hela 63 % inte tror att avskaffandet det kommer att påverka deras inställning till yrket på något sätt. Frågan kan i viss mån jämföras med fråga som behandlas i avsnitt 4.1.3 rörande figur nr 3. Här tyder det ännu mer på att studenterna inte riktigt tror eller tycker att avskaffandet av revisionsplikten kommer att påverka dem nämnvärt i någon riktning.
Klart är dock att en fjärdedel av de tillfrågade svarade att det kommer att påverka deras inställning negativt och ca en tiondel svarade positivt.

4.6 Är du fortfarande lika intresserad av att bli kvalificerad revisor som tidigare innan du visste om ambitionen att avskaffa revisionsplikten.

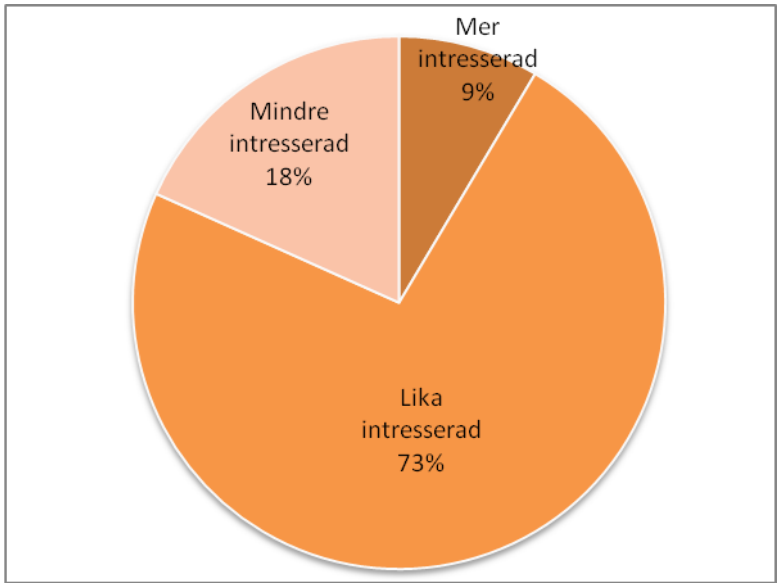

Figur 6 sammanställning av båda könens svar på frågan

Man:		**Kvinna:**	
Mer intresserad:	**3 st.**	**Mer intresserad:**	**4 st.**
Lika intresserad:	**24 st.**	**Lika intresserad:**	**36 st.**
Mindre intresserad:	**7 st.**	**Mindre intresserad:**	**8 st.**

Resultatet rörande den här frågan gav en inblick av att de studerande oavsett kön inte hade någon större negativ påverkan på deras intresse av att vilja bli kvalificerade revisorer. Mer parten av de som deltog i undersökningen har, trots spekulationer rörande negativ utveckling i revisorsyrket och då särskilt för kvalificerade revisorer, som mål att studera vidare till auktoriserad revisor.

4.7 Vilket av följande alternativ tror du dig stämmer bäst över vad som kommer att ske i och med att revisionsplikten avskaffas?

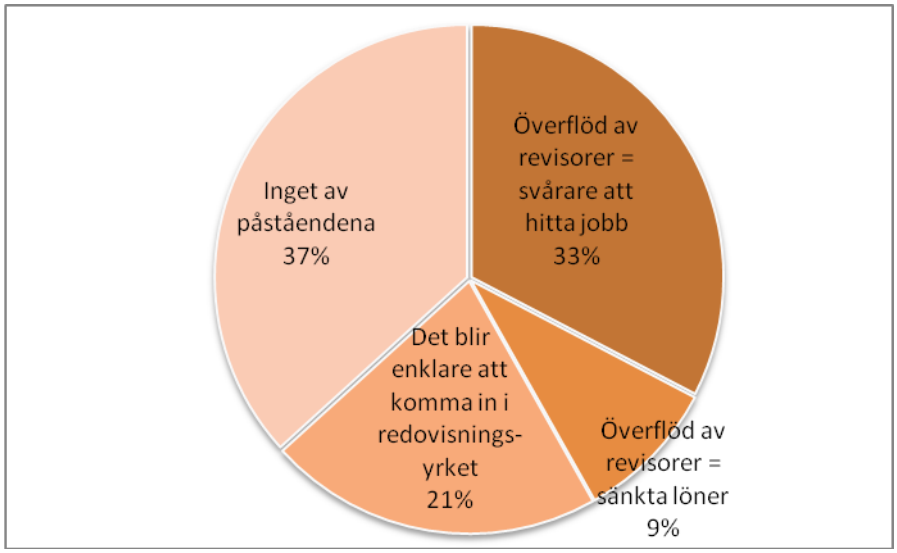

Figur 7 sammanställning av båda könens svar på frågan

Man:

Överflöd av revisorer = svårare att hitta jobb: 26 %

Överflöd av revisorer = sänkta löner: 9 %

Det blir enklare att komma in i redovisningsyrket: 26 %

Inget av påståendena: 40 %

Kvinna:

Överflöd av revisorer = svårare att hitta jobb: 38 %

Överflöd av revisorer = sänkta löner: 9 %

Det blir enklare att komma in i redovisningsyrket: 18 %

Inget av påståendena: 35 %

Iakttagelser av figuren ovan visar att studenterna oavsett kön i stor utsträckning är ense om att den framtida lagförändringen skapat en vis oro över att anställningsmöjligheterna rörande revisionsyrket kommer att minskas, nämnvärt är att i det avseendet märks det tydligast hos de kvinnliga tillfrågade som i förhållande till männen hade en mer skeptiskt syn om chanserna till anställning.

Männen var även mer positiva över de enklare möjligheterna att komma in i redovisningsbranschen jämfört med kvinnorna

4.8 Kan du tänka dig att jobba inom annat ekonomiområde än redovisning, trots att du utbildat dig till revisor?

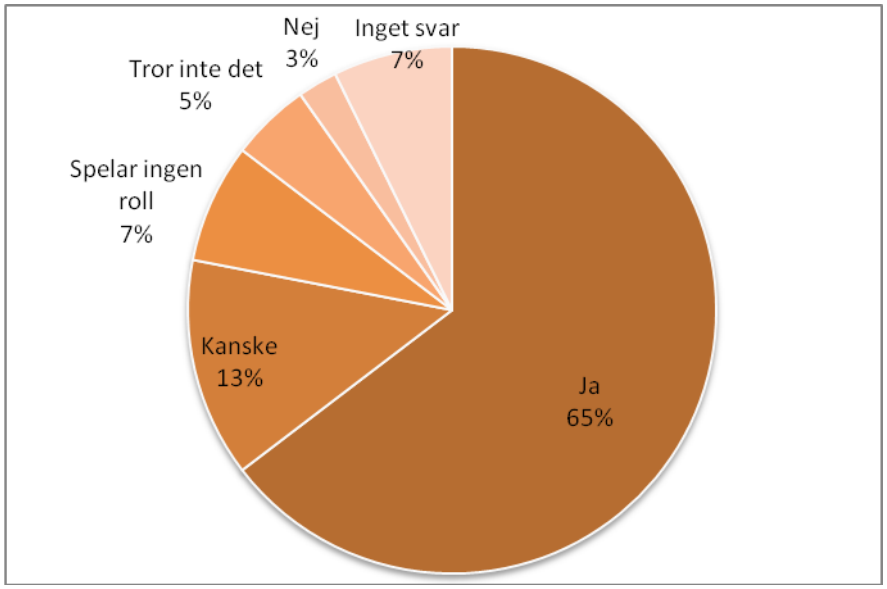

Figur 8 sammanställning av båda könens svar på frågan

Man:		**Kvinna:**	
Ja:	**19 st.**	**Ja:**	**34 st.**
Kanske:	**4 st.**	**Kanske:**	**7 st.**
Spelar ingen roll:	**4 st.**	**Spelar ingen roll:**	**2 st.**
Tror inte det:	**2 st.**	**Tror inte det:**	**2 st.**
Nej:	**1 st.**	**Nej:**	**1 st.**
Inget svar:	**4 st.**	**Inget svar:**	**2 st.**

Resultatet visar att 85 procent av de tillfrågade kan mer eller mindre tänka sig jobba inom andra ekonomiyrken, medan 8 procent mer eller mindre utesluter jobb inom andra ekonomiyrken. Hela 65 procent av dessa har svarat klart ja på frågan om de kan tänka sig jobba inom andra ekonomiyrken än redovisning. Kvinnorna var här klart mer benägna att ta sig an andra ekonomiyrken jämfört med männen.

4.9 Kan du tänka dig starta eget i framtiden och tillhandahålla bokförings och redovisningstjänster till företag?

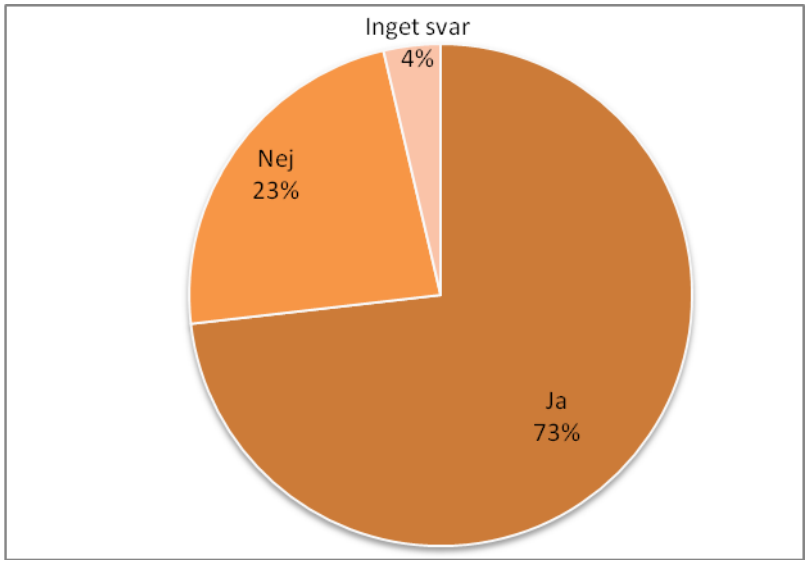

Figur 9 sammanställning av båda könens svar på frågan

Man:

Ja: 24 st. **Nej: 9 st.** **Ingen kommentar: 1 st.**

Kvinna:

Ja: 36 st. **Nej: 10 st.** **Ingen kommentar: 2 st.**

Nästan tre fjärdedelar (73 %) av dem tillfråga kan tänka sig att starta eget. Svaren ter sig vara lite överraskande då kvinnorna i större utsträckning tycks vara mer benägna till att starta eget i jämförelse till männen.

4.10 Vad tycker du nu efter att ha gått igenom ovanstående frågor, bör revisionsplikten avskaffas eller inte?

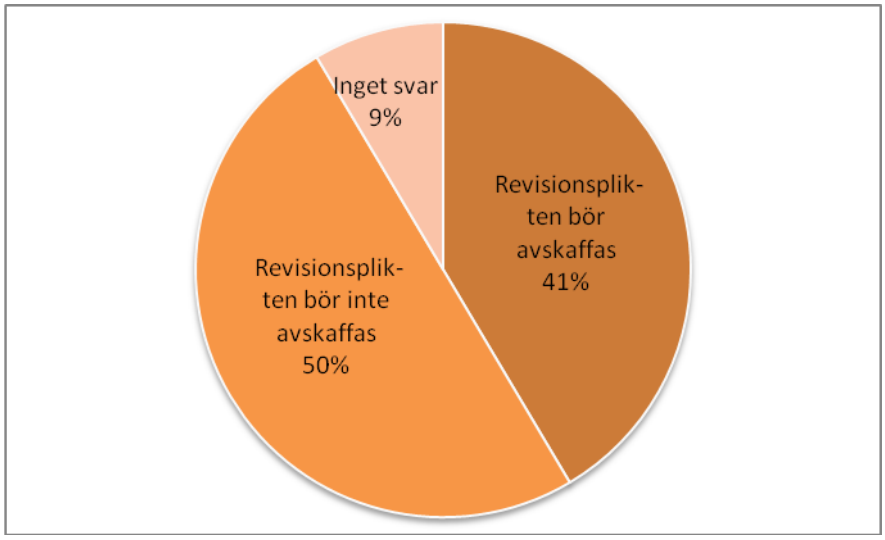

Figur 10 sammanställning av båda könens svar på frågan

Man:

Bör revisionsplikten avskaffas:	**17 st.**
Bör revisionsplikten inte avskaffas:	**17 st.**
Ingen kommentar:	**0 st.**

Kvinna:

Bör revisionsplikten avskaffas:	**17 st.**
Bör revisionsplikten inte avskaffas:	**24 st.**
Ingen kommentar:	**7 st.**

Den här frågan kom sist i enkätundersökningen med syftet att avslöja möjliga förändringar i inställningen till revisionsplikten som kan ha skapats av enkätens tidigare frågor. I jämförelse med fråga som behandlas under 4.1.3 kan vi konstatera att ingen märkvärd förändring har skett i deras inställning till revisionsplikten. Vi vill här att läsaren beaktar att vi inte ställde samma fråga om igen, utan huvudskälet var bara att se om det skett någon större förändring av inställningen till revisionsplikten.

5. Analys och slutsats

I det här kapitlet kommer vi ställa vår teori mot vår empiri och göra en analys utifrån de data vi har fått fram. För att på så vis hitta skillnader och likheter och komma fram till ny information som ska besvara vår frågeställning. Den nya kunskapen kan sedan byggas på av andra seriösa och kritiska granskare för att på så vis nå fram till ny information och nya slutsatser i ämnet. Vi har delat in kapitlet ibland annat en ämnesteoretisk del och en beteendevetenskaplig del för att förenkla för läsaren.

5.1 Från ämnesteoretiska premisser

En av huvudfrågorna som den här uppsatsen var tänkt att ge svar på var hur avskaffandet av revisionsplikten kommer påverka studenternas inställning till redovisningsyrket. Mycket av den vetenskaplig lärobyggnad vi presenterade i teoriavsnittet pekar mot att avskaffandet av revisionsplikten kommer leda till negativa konsekvenser för revisorskåren. I delbetänkandet SOU 2008:32 uppskattas exempelvis att ungefär 55 procent av de små aktiebolagen kommer att välja bort revisionen, och att detta kommer att leda till ett överskott på i synnerhet auktoriserade revisorer under en del år fram tills balansen i revisionsmarknaden återställs[49]. De mest utsatta blir i vår mening redovisningsstudenterna eftersom de är mindre konkurrenskraftiga för jobben gentemot redan etablerade revisorer och yrkesmän. Funderingar kring utfallet borde påverka studenternas inställning till revisionsyrket negativt.

Vår fallstudie däremot visar att så verkar fallet inte vara. Trots att hela 33 procent (figur 7) förmodar att det blir svårare att hitta jobb och att 9 procent tror att lönen skulle sänkas inom revisionsyrket i och med den ökade konkurrensen så svarade hela 82 procent (figur 6) att dem är minst lika intresserade av att bli kvalificerade revisorer som tidigare innan de visste om avskaffandet av revisionsplikten. Studenternas negativa misstankar för revisionsyrket vid ett avskaffande verkar inte minska intresset av att bli kvalificerad revisor i någon större utsträckning.

På frågan: Hur kommer avskaffandet av revisionsplikten påverka din inställning till yrket? Svarade hela 74 procent (figur 5) av studenterna att avskaffandet antingen inte påverkar deras inställning till yrket, eller att det påverkar deras inställning positivt. Endast 26 procent tror att det kommer påverka deras inställning till yrket negativt.

På frågan om hur studenterna förhåller sig till ett avskaffande av revisionsplikten svarade nästan lika många att det är bra att revisionsplikten avskaffas, som att det är dåligt, och hela 40 % tycker varken eller. Att så många svarat ”varken eller” tyder på att studenterna inte riktigt tror eller tycker att avskaffandet av revisionsplikten kommer att påverka dem nämnvärt i någon riktning. Det går även att göra en annan tolkning av detta resultat, nämligen att

[49] SOU 2008:32, s 25

studenterna inte är medvetna i någon större utsträckning om hur avskaffandet kan komma att påverka deras situation i framtiden och därmed också väljer att i större utsträckning svara ”varken eller”.

I led med att få fram hur studenternas inställning kan komma att förändras ville vi ta reda på hur viktiga vissa faktorer som tros kommer att påverkas av ett avskaffande är för studenterna. Två sådana faktorer är exempelvis tillgången till jobb och lönens storlek.
I SOU 2008:32 står det att ett överskott av auktoriserade revisorer kommer att leda till en hårdnad konkurrens på arbetsmarknaden för revisorer, man tror därför att revisorer kommer att bli tvungna att konkurrera med redovisningskonsulter, bokföringsbyråer och andra som tillhandahåller ekonomitjänster. Konkurrensen i ekonomitjänstebranschen kommer härmed att öka och revisorkåren på sikt minska[50].
Vi tror att detta kommer leda till sänkta löner för revisorskåren och i synnerhet de auktoriserade revisorerna som måste sänka sina löner för att kunna konkurrera med redovisningskonsulterna om jobben.

I vår undersökning ville vi se i hur stor grad en sänkning av lönerna skulle påverka studenterna. Figur 4 visar att 25 procent av de tillfrågade tyckte att en bra lön påverkade deras val av arbetsplats mest jämfört med de andra tre kategorierna, ”att det känns utvecklande”, ”att gemenskapen är god”, ” ens utbildning”. Det visade sig finnas en skillnad på lönens betydelse mellan männen och kvinnorna.

Man:	*Kvinna:*
1: att den känns utvecklande	*1: Att det känns utvecklande*
2: att lönen är bra	*2: Att gemenskapen är god*
3 att gemenskapen är god	*3: Att lönen är bra*
4: allra sist var, ens utbildning	*4: Likt männen kommer ens utbildning sist*

Kvinnorna finner att en ”god gemenkap” är viktigare än en bra lön jämfört med männen. En sänkning av lönen kan dvs. antas påverka 25 procent av studenternas inställning till redovisningsyrket, där en större del av dem antagligen är män.

5.2 Från beteendevetenskapliga premisser

Från ett beteendevetenskapligt perspektiv kan knapphetsprincipen, som vi har skrivit om i vår teoridel, spela roll och medföra att studenterna trots negativa fördelar med avskaffandet inte blir negativt inställda till yrket. Enligt Robert B Cialdini påverkar knappheten på saker och ting till att vi börjar värdera saker i fråga allt högre. Knapphetsprincipen fungerar bäst vid två förhållanden, när det förekommer konkurrens om den knappa varan och när en vara nyligen blivit begränsad.

[50] SOU 2008:32, s 25

Avskaffandet kommer leda till att den auktoriserade revisorsbranschen begränsas och därmed en knapphet för revisionskåren dyka upp. Detta kommer enligt Cialdini (2005) leda till att fler börjar värdesätta den auktoriserade revisorsyrket högre. Knapphetsprincipen kommer härmed också att förstärkas av den allt större konkurrensen på revisorsarbetsmarknaden som avskaffandet kommer föra med sig. Knapphetsprincipen kan även komma att fungera som bäst inom de närmaste åren i och med avskaffandet, eftersom yrkeskåren just blivit begränsat.

Cialdinis (2005) teori om knapphetsprincipen kan förklara varför det motsägelsefulla utfallet mellan figur 7 och 6 uppkommit. Trots att studenterna verkar ha kännedom om att avskaffandet kan komma att påverka deras löner och framtida arbetsmarknad negativt verkar det inte ha haft en alltför stor inverkan på deras intresse till att bli kvalificerade revisorer. Knapphetsprincipen kan alltså här ha spelat sin roll och ökat värdet, och därmed även intresset till revisionsyrket.

Studier av professor Milgram och hans experiment kom fram till att en människa har en djupt liggande pliktkänsla inför auktoriteter såsom föräldrar och poliser men även auktoritära organisationer som exempelvis staten. Rosenthal och Jacobsons studie, *Pygmalion in the classroom*, undersökningen lyfter fram att personer sannolikt försöker uppfylla de förväntningar som individer i omgivningen riktar mot en. Betraktas vi av omgivningen som slöa inkompetenta och odugliga är det lätt att vi uppfyller dessa förväntningar. Vi gör och blir vad som förväntas av oss.

Vår fallstudie visade att trots den negativa inställningen ett avskaffande av revisionsplikten borde haft på studenterna verkade de flesta, hela 71 procent (figur 2) av de tillfrågade ändå vilja bli kvalificerade revisorer. Av vilka 51 procent hade som mål att bli auktoriserade revisorer. Figur 6 bekräftar även att 82 procent är minst lika intresserade av att bli kvalificerade revisorer efter att de fick kännedom om avskaffandet, jämfört med innan.

Milgrams och Rosenthals teorier, som vi skrivit om i teoriavsnittet, kan komma att visa en stor påverkan på studenternas inställning till revisionsyrket. Lagen som på många sett kan ses som det auktoritära i det är fallet, tvingar aktiebolagen idag att ha kvalificerade revisorer. Detta ger härmed ett intryck till studenterna att bli kvalificerade revisorer. I och med avskaffandet hävs detta auktoritära intryck och studenterna kan då i en större grad nöja sig med en befattning liknande revisorskonsulter. Här kommer även Rosenthal och Jacobsons studie in, när förväntningarna till att bli kvalificerade revisorer hävs i och med den nya lagen, kommer samhället ändra sina förväntningar på redovisningsstudenterna. I sin tur kommer omgivningens förväntningar på studenterna att begränsas. Vilket Rosenthals och Jacobson anser enligt deras teori, kommer leda till att fler redovisningsstudenter nöjer sig med att bli exempelvis revisorskonsulter. Det auktoritära intrycket som lagen medför samt de förväntningar omgivningen har på redovisningsstudenter anser vi kommer att hävas först efter att den nya lagen som behandlar avskaffandet trätt i kraft. Även denna teori kan alltså förklara varför det teorin påstår kommer att ske med yrkeskåren inte stämmer överens med studenterna

utbredda vilja att bli kvalificerade revisorer, studenterna har helt enkelt fortfarande ett auktoritärt tryck på dem till att bli kvalificerade revisorer.

Teorin om förväntningar och värderingar säger att graden av motivation hänger ihop med hur starka förväntningar en individ har när han har nått sina mål och hur högt han värderar målet. Starka förväntningar och högt värderat mål leder alltså till hög motivation liksom svaga förväntningar och lågt värderat mål leder till svag motivation o.s.v.
Motivationens grad kan också bero på yttre och inre motivationskrafter och belöningar. Studier har visat att yttre belöningar som ofta består av materiella och ekonomiska karaktärer kan leda till minskad motivation om de upphör, under förutsättningen att en stark inre motivation saknas.

I och med den intensivare konkurrensen i arbetsmarknaden för revisorsyrket och löneminskningen som konkurrensen kan komma att leda till, kommer studenternas förväntningar på målet att bli kvalificerade revisorer att försvagas. Detta kommer att innebära ett högt mål men med svaga förväntningar, vilket enligt *teorin om förväntning och värdering* kommer att leda till endast måttlig motivation till skillnad från den nuvarande höga motivationen. Även *hypotesen om överrättfärdigande* kommer här att vara applicerad. När yttre belöningar såsom hög lön och tillgång till jobb försvinner kommer motivationen att reduceras, om stark inre motivation inte existerar.

Figur 7 visar att 42 procent av studenterna tror att avskaffandet kommer att leda till att det blir svårare att hitta jobb eller till sänkta löner. Detta borde betyda enligt *teorin om förväntning och värdering* att 42 procent kommer att få sina starka förväntningar sänkta till svaga förväntningar. Enligt figur *Motivation 1* så leder detta till att motivationen minskar från stark till måttlig. En sänkning till måttlig motivation kommer i sin tur, anser vi, att påverka graden av kvalificerade revisorer. Antalet studenter som får sina förväntningar försvagade kommer troligen att öka desto mer insatta studenterna blir i avskaffningens betydelse för dem.

Att så många som 82 procent (figur 6) fortfarande är minst lika intresserade av att bli kvalificerade revisorer kan till viss del handla om att de dels inte riktigt förstått innebörden av slopandets konsekvenser för dem ännu, eller att de rentav inte orkar bekymra sig för något som faller in som osäkert och ligger långt fram i tiden. Som en orsak av detta kan man också betrakta siffrorna i figur 5 där 72 procent inte tror att avskaffandet av revisionsplikten kommer att påverka deras inställning på ett negativt sätt.

I figur 4 kan vi även se att en hög lön är en stor motivationsfaktor för undersökningsgruppen. 25 procent valde lönen som det faktor som påverkar deras val av arbetsplats mest. Enligt *hypotesen om överrättfärdigande* kommer dessa 25 procent att känna av en motivationsminskning när den yttre belöningen, här i form av lön och möjlighet till arbete, minskar.

Man kan få en aning av hur mycket *teorin om förväntning och värdering* och *hypotesen om överrättfärdigande* kan komma att påverka studenternas val av yrke inom ekonomiområdet

om man tittar på figur 8. Enligt figuren kan 85 procent tänka sig jobba inom ett annat ekonomiområde än redovisning trots att de har utbildat sig till revisorer. I det fall då den yttre belöningen i yrket av deras valda utbildning inte når upp till deras förväntningar av målet anser vi att det inte krävs mycket för att få ”bägaren att rinna över” och få studenterna att välja andra jobb inom ekonomiområdet. Detta på grund av att den inre motivationen till att bli revisorer och jobba inom redovisningsyrket ter sig vara svag för studenterna.

5.3 Övrig analys och slutsats

Vi fann även andra intressanta resultat i vår undersökning som kan vara angeläget att ta upp. Bo Svensson nämner även i sin utredning att överskottet av revisorer kommer att leda till att många kommer starta egna företag och tillhandahålla bokföring och redovisningstjänster. Trots att det för nyutexaminerade studenter med ingen praktiskt erfarenhet blir nästan omöjligt att starta eget och erbjuda dessa tjänster ville vi se studenternas inställning till att starta egna företag inom redovisningsområdet. Vi fann att 73 procent (figur 9) kunde tänka sig starta eget och tillhandahålla sådana tjänster i framtiden. I detta hänseende, kan man säga, instämmer resultatet av undersökningen med Svenssons teori om att många kommer starta eget.

5.4 Förslag till fortsatta studier

Ett förslag vi har till fortsatta studier är en liknande studie men med revisionsbyråer samt universitet och högskolor som respondenter i syfte att undersöka deras uppfattning om hur studenterna kommer att påverkas av avskaffandet. Båda dessa organisationer tror vi skulle ha stor nytta i att veta om studenternas inställning förändrats drastiskt. Studien skulle också kunna jämföras med vår studie för att se likheter och skillnader.

Ett annat förslag till fortsatta studier är att undersöka om vår analys och slutsats om hur studenterna kommer att påverkas beteendemässigt stämde in med vad som hände väl efter avskaffandet av revisionsplikten.

6. Källförteckning

Litteratur

Kristina Artsberg, ***Redovisningsteori -policy och –praxis***
Liber Ekonomi, upplaga 2:1, Malmö 2005, ISBN 91-47-07645-3

Christer Westermark, ***Bokföringslagen, revisionslagen, revisorslagen***
Andra upplagan, Norstedts Juridik AB. ISBN 91-39-01077-5

FAR:s revisionsbok 2004
FAR Förlag, sjätte upplagan, ISBN 91-01077-5

Eriksson LT, Weidersheim-paul F, ***Att utreda, forska och rapportera***
Liber Ekonomi, Malmö 2006, ISBN 914708605X

Höst M, Regnell B, Runeson P, ***Att genomföra examensarbete***
Studentlitteratur 2006, Narayana press Danmark, ISBN 91-44-00521-0

Revision – en praktisk beskrivning 2006
FAR FÖRLAG AB, Stockholm 2006, ISBN 91-89678-47-8

Filip Cassel, ***Den reviderade revisorsrollen***
ISBN 91–88384–95-0

Angelöw,B., Jonsson,T, ***Introduktion till socialpsykologi***
Studentlitteratur, andra upplagan, Lund 2000, ISBN 9144005970

Karlsson, L, ***Psykologins grunder***
Studentlitteratur AB, OZGraf Poland 2007, ISBN 91-44-01876-2

Cialdini, Robert B, ***Påverkan – teori & praktik***
Liber 2005, ISBN 9147075392

Artiklar

Balans nr 4/2008, *slopad revisionsplikt i 96 procent av aktiebolagen,*
Balans nr 2/2007, *När revisionsplikten avskaffades i Danmark.*
Balans nr 6-7/2007, *Problem med grunda kunskaper i redovisning*

Internet

http://www.uppsatser.se/uppsats/8759d06db1/ (2008-09-08)
http://www.regeringen.se/sb/d/10450/a/102165 (2008-09-08)
http://www.revisorsnamnden.se/rn/om_rn/vagen_till_revisorsyrket.html (2008-09-08)
http://sv.wikipedia.org/wiki/Beteendevetenskap (2009-02-02)
http://www.psy.umu.se/forskning/popularvetenskap/popsocial/ 2009-02-02

Undersökning

I och med ett utredningsförslag till regeringen föreslås det att revisionsplikten bör avskaffas för bl.a. ca 96 procent av alla aktiebolag. Revisionsplikten innebär att företagen är skyldiga att ha en kvalificerad revisor (godkänd eller auktoriserad) som ska granska företagets bokföring, redovisning och förvaltning. Idag måste alla aktiebolag ha minst en kvalificerad revisor.

1. Kön Man ☐ Kvinna ☐

2. Studietakt ☐ Heltid ☐ Deltid

3. Vad utbildar du dig inom?

Redovisning ☐ Annat inom ekonomi ☐ Annat ☐

4. Om redovisning, vad satsar du på att bli?

Revisorkonsult ☐ Godkänt revisor ☐ Auktoriserad revisor ☐ Annat ☐

5. När anser du dig bli klar med din examen?

- kandidat examen 1 år ☐ 2 år ☐ 3 år ☐

- magister examen 1 år ☐ 2 år ☐ 3 år ☐ 4 år ☐

6. Visste du sedan tidigare vad revisionsplikten är för något eller vad den innebär?

Ja ☐ Nej ☐

7. Vad tycker du om ett avskaffande av revisionsplikten?

Oerhört dåligt ☐ Dåligt ☐ Varken eller ☐ Bra ☐ Oerhört bra ☐

8. Om du tycket att det är bra, av vilka anledningar?

9. Om du tycker att det är dåligt, av vilka anledningar?

10. Vad påverkar ditt val av arbetsplats mest? kategorisera med siffrorna 1 till 4, där 1 har högsta prioritet.?

Lön ☐ Gemenskap ☐ Din utbildning ☐ Att den känns utvecklande ☐

11. Hur kommer avskaffandet av revisionsplikten påverkat din inställning till yrket?

Positivt ☐ Svagt positivt ☐ Varken eller☐ Svagt negativt ☐ Negativt ☐

12. Är du fortfarande lika intresserad av att bli kvalificerad revisor som tidigare innan du visste om ambitionen att avskaffa revisionsplikten?

Mer intresserad ☐ lika intresserad ☐ Mindre intresserad ☐

13. Vilket av följande alternativ tror du dig stämmer bäst över vad som kommer att ske i och med att revisionsplikten avskaffas?

- det blir ett överflöd av revisorer vilket leder till att det blir svårare att hitta jobb ☐

- det blir ett överflöd av revisorer vilket kommer leda till sänkta löner ☐

- det blir enklare att komma in i redovisningsyrken då kraven på utbildning och praktisk erfarenhet minskar ☐

- Inget av de ovanstående kategorierna ☐

14. Kan du tänka dig att jobba inom annat ekonomiområde än redovisning, trots att du har utbildat dig till revisor?

Ja ☐ kanske ☐ spelar ingen roll ☐ tror inte det ☐ Nej ☐

15. Kan du tänka dig starta eget i framtiden och tillhandahålla bokförings och redovisningstjänster till företag?

Ja ☐ Nej ☐

16. Vad tycker du nu efter att ha gått igenom ovanstående frågor.

Bör revisionsplikten avskaffas ☐ Bör revisionsplikten inte avskaffas ☐

Tack för din medverkan!